

EDITORIAL

REFLEXIÓ, PRODUCTIVITAT, SAVIESA

Comitè Editorial de SVMMA

e-mail: revistasvmma.ircvm@ub.edu

doi: 10.1344/Svmma2013.2.1

En el primer número de la revista SVMMA publicàvem un article del mestre Martí de Riquer. Ara, abans que pogués sortir el segon, ens ha abandonat silenciosament a l'enlluernadora edat de cent anys. I hem perdut així, amb la seva mort, no solament una figura d'aquelles que solem considerar un pou de ciència, sinó també una d'aquelles personalitats que representen tota una època: la dels que en diem intel·lectuals, poques vegades per convicció —com és ara el cas— i unes altres —la part més gran— per convenció. Per què era Martí de Riquer un veritable intel·lectual? Perquè era un erudit en aquell camp de la Història en el que s'assenta la cultura de l'Edat Mitjana —n'era, efectivament, un gran coneixedor: el que avui anomenàriem un especialista—, i gosàriem dir que també era un veritable savi en el sentit més tradicional i fort de la paraula. Car val a dir que qualificar la seva personalitat d'erudit i especialista, sense ser fals, no li fa prou justícia. Martí de Riquer pertanyia al temps d'aquells homes tafaners del saber que es movien en un món que els permetia explorar diversitat de camps alhora, que podien fer-se familiars en entorns diferents gràcies a una voluntat de coneixement que no es posava límits. Una universalitat, no cal dir-ho, que avui en queda lluny. Ja s'ha dit, d'una o altra manera, que la nostra és una cultura que identifica comunicació i informació, malauradament al marge d'un coneixement que se'ns perd per les esclatxes d'un temps que no s'atura. En aquesta situació, molts dels que avui som conscients de la insuficiència dels nostres coneixements davant de l'imparable flux d'"informacions" al nostre abast, sentim una mena de nostàlgia, tenim un sentiment de impotència quan pensem en un món, tan diferent a aquest nostre de l'especialització, en el que la saviesa, com el seu contrari, era encara possible. I cada cop sembla més probable que ens equivoquem. Volem ser immensament productius (ara la productivitat passa davant de la qualitat, i fins i tot de la veritat), i contribuïm a publicacions que en el camp de les anomenades Humanitats, com en tants altres camps, han de ser d'edició ràpida (la revista en la que llegiu això, electrònica, n'és una prova). I per què ha de ser ràpida l'edició, la distribució immediata? Perquè allò que fem, escrivim —i a cops ens permetem pensar— ha de ser conegut pel públic sense retard, revisat ràpidament pels nostres avaluadors, tot gairebé en el moment, havent oblidat de reflexionar, a voltes, sobre la seguretat i la possible pertinència del que deixem escrit. El nostre món, de l'acció, del rendiment, fins i tot de la intel·lecció —de la producció-consum, en fi—, ha d'anar tant de pressa, ha d'omplir tan el temps per tal d'aprofitar-lo, que el propi temps se'ns escapa en una cursa sense objectiu. Més greu, encara, és la mutua ignorància, sigui per menyspreu o man-

ca de curiositat, de les aportacions que es fan ni que sigui en l'àmbit de les cultures medievals, en particular. Potser no cal dir que el nostre Institut (IRCUM) i, per tant, aquesta revista SVMMA que n'és el seu òrgan d'expressió, té com a finalitat posar els mitjans per poder escoltar, llegir, reflexionar i debatre justament sobre allò que de vegades, amb l'excusa de la manca de temps, deixem de fer, empobrint-nos tots cada vegada més en el nostre recó d'“especialitat” falsament segura.

Ara les preguntes serien les següents. Podem recuperar la curiositat, aquella saludable tiferania intel·lectual d'homes que més enllà dels coneixements adquirits podien produir-ne de nous, a la manera dels veritables savis, com Martí de Riquer i tants d'altres en un temps que ja no és el nostre? I, encara, podem permetre'ns de mirar, si no d'admirar, el que s'esdevé, tot allò que passa a la vora de la nostra migrada llar intel·lectual? Sobre tantes i tantes coses que desconeixem, ens limitarem a acceptar sempre —sigui per inapetència, falta de cura o de temps— el que ens serveixen les eines d'informació tot mastegat i ben paït sense cap aportació crítica? I ensenyarem així als més joves com encarar-se a una veritable feina consistent a adquirir i produir coneixement? Sabrem fer-ho? I, en el cas que sabem fer-ho, valdrà la pena, és això el que la nostra societat demana?